

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 48/22
Люксембург, 22 март 2022 г.

Решение по дело C-508/19 Prokurator Generalny
(Дисциплинарна колегия на Върховния съд — Назначение)

Съдът обявява за недопустимо преюдициалното запитване на полска юрисдикция, с което се иска да се установи дали правото на Съюза ѝ предоставя правомощието, което тя няма по полското право, да установи, че не съществува служебно правоотношение на съдия поради пороци на акта за назначаването му

Поставените от запитващата юрисдикция въпроси не са обективно необходими за разрешаване на спора, с който тя е сезирана

През януари 2019 г. е образувано дисциплинарно производство срещу М. Ф., съдия в Sąd Rejonowy w P. (Районен съд P., Полша), като се твърди, че има забавяния на разглеждането на делата, по които следва да се произнесе. J. М. в качеството си на председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша), ръководещ работата на дисциплинарната колегия на посочения съд, определя Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (Дисциплинарен съд към апелативен съд [...], Полша) за компетентен да разгледа това дисциплинарно дело.

Тъй като счита, че назначаването на J. М. в тази дисциплинарна колегия е опорочено от редица нередности, М. Ф. сезира Върховния съд с граждански иск да се установи, че между J. М. и този съд не съществува служебно правоотношение, като същевременно иска от съда да спре образуваното срещу М. Ф. дисциплинарно производство. На една от колегии на Върховния съд, Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (колегия по трудови и социалноосигурителни дела, наричана по-нататък „запитващата юрисдикция“), е възложено да се произнесе по тези искания.

След като констатира, че мандатът на съдия отразява правоотношение, което се урежда от публичното, а не от гражданското право, и поради това иск като разглеждания в главното производство не може да попадне в приложното поле на Гражданския процесуален кодекс, запитващата юрисдикция все пак иска да установи дали принципът на ефективна съдебна защита, закрепен в правото на Съюза, и задължението на държавите членки по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС да следят за това съдилищата съгласно вътрешния правен ред, които могат да се произнасят в обхванатите от правото на Съюза области, да отговарят на изискванията, произтичащи от посочения принцип, и по-специално на изискването за тяхната независимост, безпристрастност и да бъдат създадени със закон, водят до това, че ѝ се предоставя правомощието, което тя няма по полското право, да установи в главното производство, че съответният ответник няма съдийски мандат.

В постановеното днес решение **Съдът обявява преюдициалното запитване за недопустимо.**

Съдът припомня, че поставените от национална юрисдикция въпроси трябва да са обективно необходими за разрешаването на спора, с който е сезирана, и че установеното с член 267 ДФЕС сътрудничество между Съда и националните юрисдикции по принцип предполага запитващата юрисдикция да е компетентна да се произнесе по спора в главното производство, за да не се приеме, че той е чисто хипотетичен. Въпреки че Съдът е приел, че при някои изключителни обстоятелства може да се подходи различно, такова разрешение не може да бъде възприето в случая.

Всъщност, първо, самата запитваща юрисдикция подчертава, че когато е сезирана с граждански иск за установяване на несъществуването на правоотношение, съгласно националното право тя не разполага с компетентност, която да ѝ позволи да се произнесе по редовността на разглеждания акт за назначаване.

Второ, с предявения от М. Ф. граждански иск всъщност се цели да се оспори решението, с което Ж. М. определя дисциплинарния съд, компетентен да разгледа образуваното срещу М. Ф. дисциплинарно дело — производството, по което впрочем последната иска да бъде временно спряно от запитващата юрисдикция. Поради това отправените до Съда въпроси са неразривно свързани със спор, който е различен от този по главното производство и спрямо който последният е само акцесорен. Ето защо, за да отговори на тези въпроси, Съдът би бил принуден по-скоро да вземе предвид характеристиките на този друг спор, отколкото да се придържа към конфигурацията на спора в главното производство, както изисква член 267 ДФЕС.

Трето, Съдът отбелязва, че след като не разполага с право на пряк иск срещу назначаването на Ж. М. за председател на дисциплинарната колегия на Върховния съд или срещу акта на Ж. М. за определяне на дисциплинарния съд, на който е възложено разглеждането на спора, М. Ф. е могла да повдигне пред последния съд възражение, изведено от евентуалното незачитане, произтичащо от разглеждания акт за определяне, на правото ѝ посоченият спор да бъде гледан от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Съдът също така в това отношение припомня, че е постановил, че тъй като предоставят на председателя на дисциплинарната колегия на Върховния съд правомощието по собствено усмотрение да определя дисциплинарния съд, компетентен по дисциплинарни дела срещу съдиите от общите съдилища, разпоредбите от Закона за общите съдилища не отговарят на произтичащото от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС изискване такива дела да се разглеждат от съд, „създаден със закон“¹. Доколкото въвежда такова изискване, тази разпоредба трябва освен това да се разглежда като имаща директен ефект, така че принципът на предимство на правото на Съюза задължава така определения дисциплинарен съд да не прилага националните разпоредби, съгласно които е извършено неговото определяне, и следователно да обяви, че не е компетентен да разгледа спора, с който е сезиран.

Четвърто, Съдът отбелязва, че в случая искът в главното производство цели по същество да се постигне някакъв вид обявяване на недействителност *erga omnes* на назначаването на Ж. М. на длъжността съдия, въпреки че националното право не разрешава и никога не е разрешавало всички правни субекти да оспорват назначаването на съдиите посредством пряк иск за отмяна или за обявяване на недействителност на такова назначение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

¹ Вж. решение от 15 юли 2021 г., Комисия/Полша (Дисциплинарен режим на съдиите), ([C-791/19](#), вж. също PS № [130/21](#)).